

ktu

1922

socialinių,
humanitarinių mokslų
ir menų fakultetas

International Social Survey Programme

dokt. Miglė Bartuškaitė

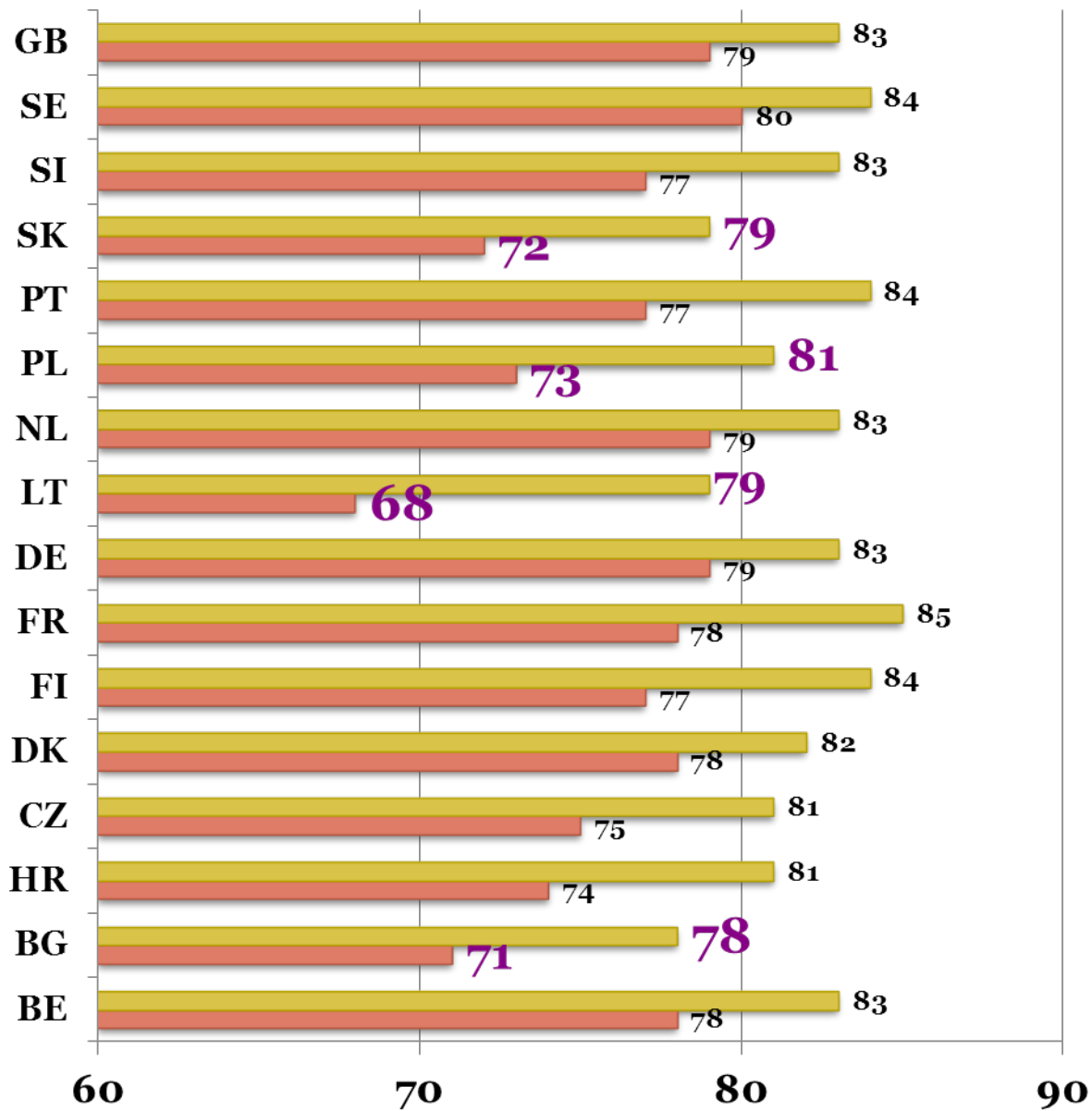
Sveikatos politikos vertinimų skirtumai Europos šalyse

Mokslininkų grupės projektas“ Tarptautinė socialinio tyrimo programa:pilietišumo, darbo ir socialinės gerovės vertinimai
Lietuvoje „ISSP-CIWO“ finansuojamas LMT, sutarties nr.MIP-082/2014

Kapitalistinė SPS vs sovietinė SPS (Bell 2003; Beck ir Lau 2005; Grabauskas 2000; Leonavičius et.al. 2007)

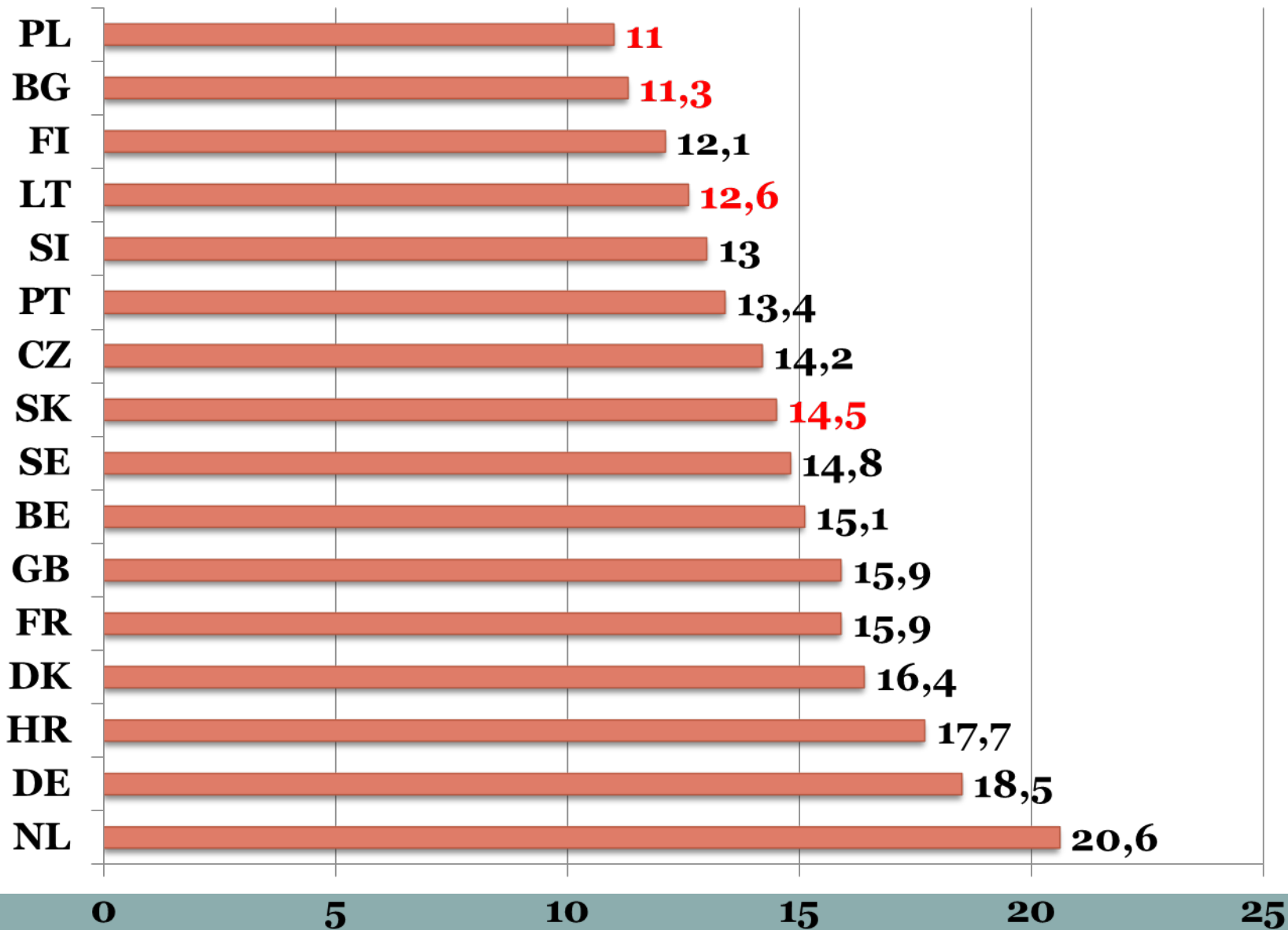

Kapitalistinės SPS bruožai	(Po)sovietinės SPS bruožai
SPS funkcija- visuomenės sveikatos užtikrinimo siekis plėtojamas per visuomenės sveikatos saugojimą.	SPS funkcija- visuomenės sveikatos užtikrinimo siekis rėmėsi sergamumo mažinimu.
Pasiturinčios gerovės valstybės būvio pasitelkimas leido soc. veikėjui tapti aktyviu SPS veikėju.	Tikslas-dominuojančios medicinos institucijos plėtra.
Nuo biomedicinės sveikatos sampratos pamažu pereita prie biopsichosocialinės	Biomedicinė sveikatos samprata
Į sveikatos išsaugojimą įtraukiamos bendruomenės; demografiniai pokyčiai skatina dalį atsakomybės už sveikatos išsaugojimą perleisti sveikatos paslaugų vartotojui.	Neatsižvelgiama į kintančią sergamumo struktūrą. Tai sąlygoja gana žemą vidutinę tikėtiną gyvenimo trukmę (ypatingai vyrams), aukštus mirtingumo rodiklius .

■ MOTERŲ GYVENIMO TRUKMĖ
■ VYRŲ GYVENIMO TRUKMĖ

BVP IŠLAIDOS SPS, %

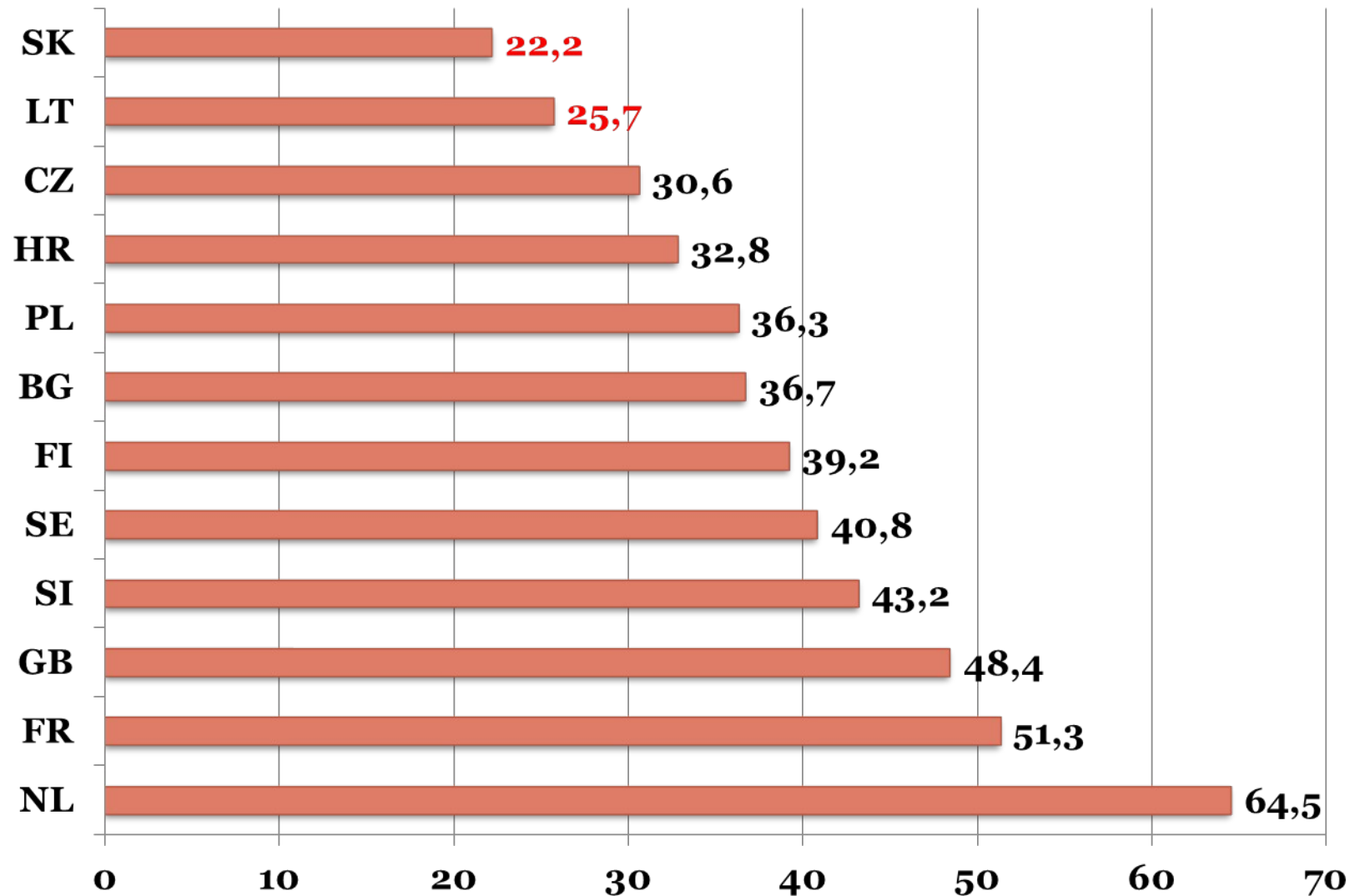

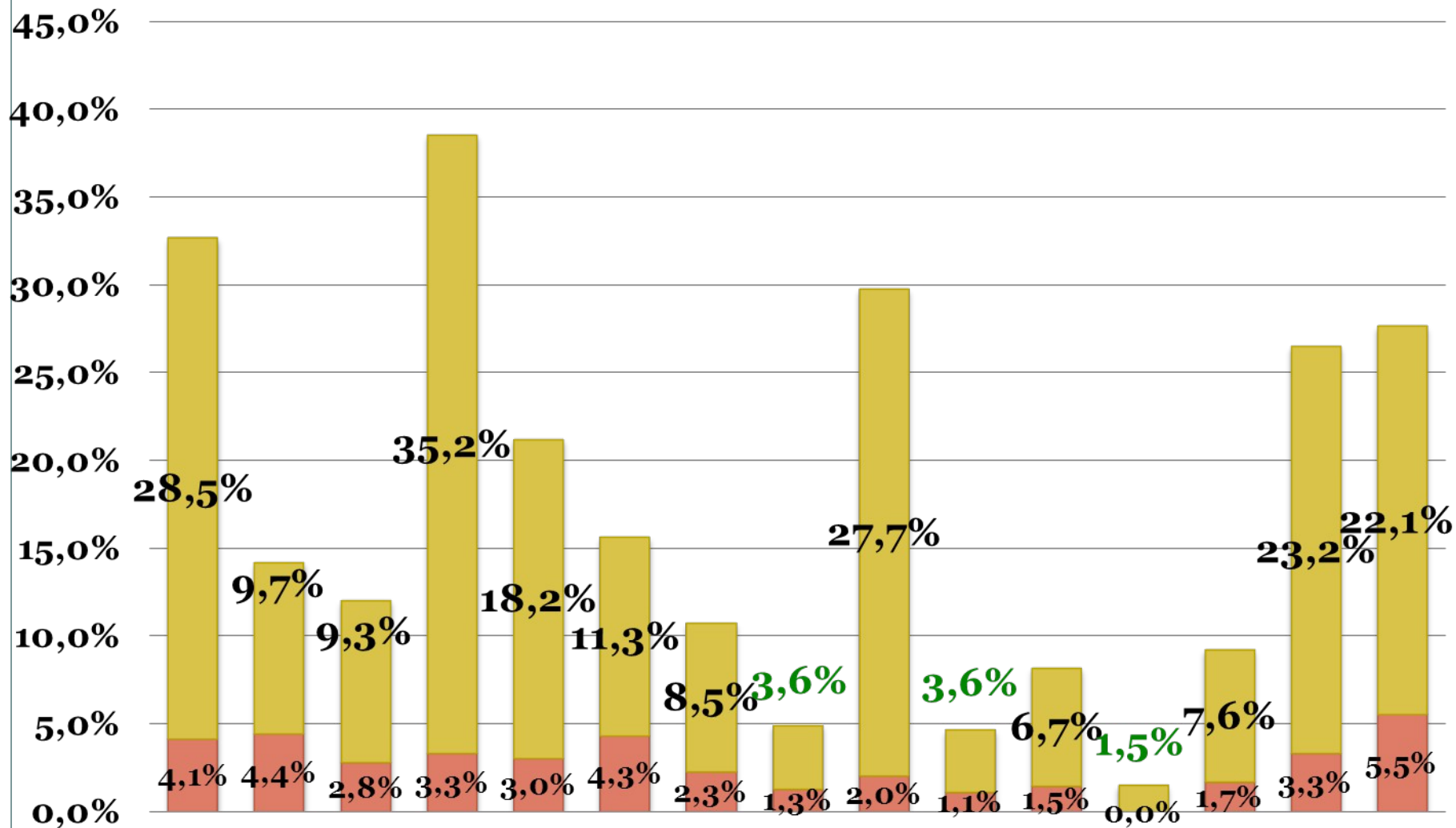
Imtis ir kintamieji

- Naudojami Tarptautinės socialinio tyrimo programos sveikatos modulio duomenys. Tyrimas vykdytas 2011m.
- Imtį sudaro: N=17560
- 7 kintamieji, apibendrinantys SPS:
 - SPS efektyvumas;
 - Pasitenkinimas SPS;
 - Tikėjimas SPS pagerėjimu;
 - Tikėjimas, kad SPS suteiks geriausią gydymą;
 - 4 kintamieji apibūdinantys gydymo SPS prieinamumo aspektus;

SPS EFEKTYVUMO VERTINIMAS, %

BG HR CZ DK FI FR DE LT NL PL PT SK SI SE UK

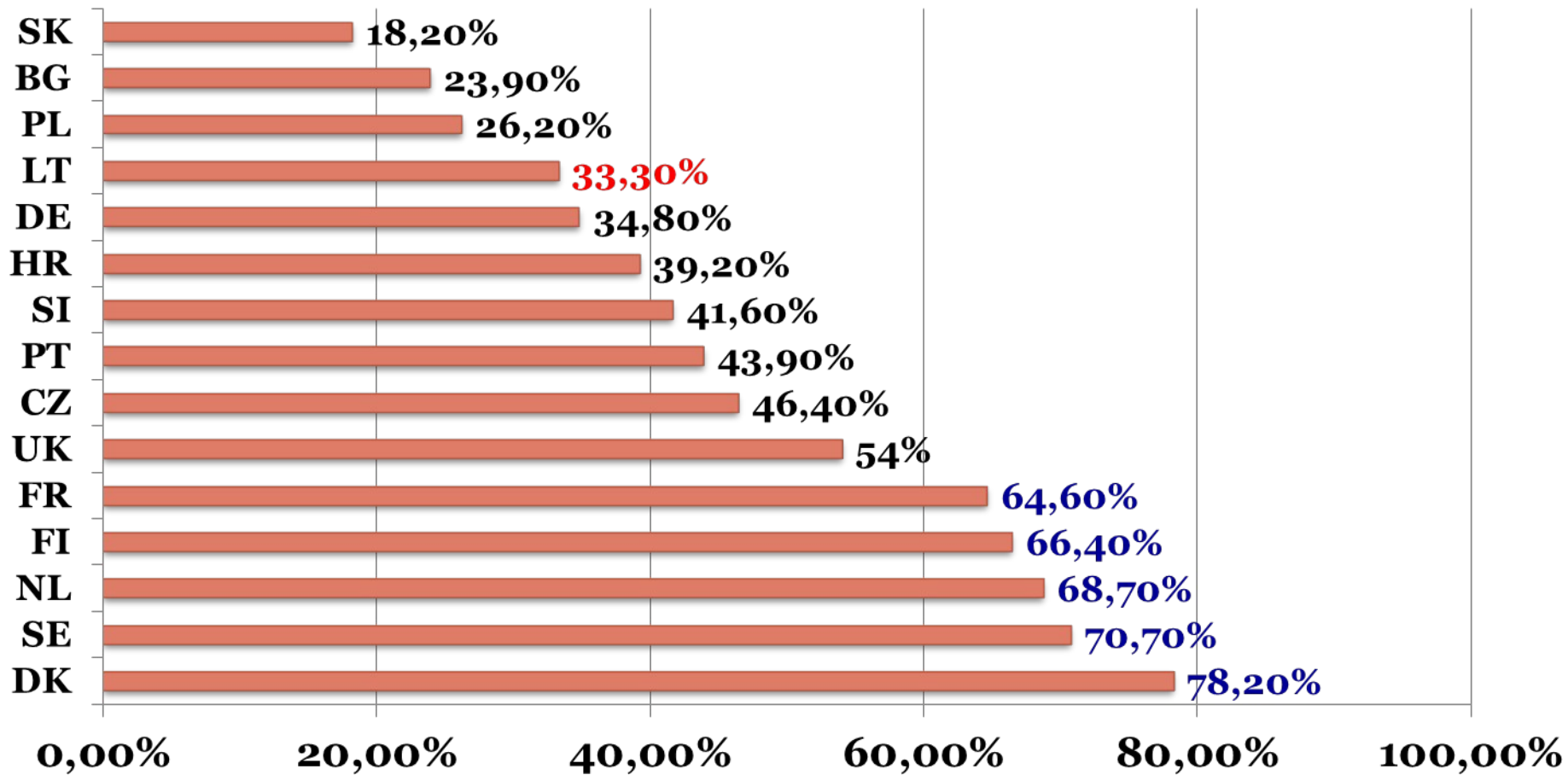
■ APSKRITAI, AR ESATE PATENKINTAS,-A ARBA NEPATENKINTAS/A SVEIKATOS PRIEŽIŪROS SISTEMA ŠALYJE? (N=17560), % Pakankamai patenkintas

■ APSKRITAI, AR ESATE PATENKINTAS,-A ARBA NEPATENKINTAS/A SVEIKATOS PRIEŽIŪROS SISTEMA ŠALYJE? (N=17560), % Labai patenkintas

Per ateinančius kelerius metus šalies sveikatos priežiūros sistema taps geresnė

Šalys	Labai pritariu	Pritariu	Nei pritariu, nei nepritariu	Nepritariu	Labai nepritariu
Bulgarija	2,0%	31,3%	23,8%	29,1%	13,9%
Kroatija	2,2%	27,7%	34,6%	28,5%	6,9%
Čekija	13,2%	24,7%	24,5%	24,5%	13,2%
Danija	11,4%	35,8%	26,4%	18,0%	8,4%
Suomija	1,7%	12,6%	28,3%	48,5%	9,0%
Prancūzija	8,5%	17,0%	19,5%	32,2%	22,8%
Vokietija	2,0%	14,6%	29,3%	41,0%	13,1%
Lietuva	,8%	23,2%	30,6%	40,8%	4,6%
Nyderlandai	1,6%	21,3%	29,3%	38,6%	9,2%
Lenkija	1,1%	17,6%	19,9%	45,5%	15,9%
Portugalija	1,0%	22,8%	19,7%	46,7%	9,8%
Slovakija	3,6%	17,9%	26,8%	41,1%	10,7%
Slovenija	,8%	22,5%	30,4%	40,2%	6,1%
Švedija	3,9%	28,6%	42,4%	20,9%	4,3%
D. Britanija	2,3%	24,2%	34,9%	33,0%	5,5%

JEI RIMTAI SUSIRGTUMĖTE, KIEK TIKĖTINA, KAD JUMS BŪTŲ ARBA NEBŪTŲ SUTEIKTAS GERIAUSIAS ŠALYJE ĮMANOMAS GYDYMAS? (Tikrai būtų suteiktas; tikėtina, kad būtų suteiktas) (N=17560), %

AR PER PASTARUOSIUS 12 MĖNESIŲ BUVO ATSITIKĘ TAIP, KAD JUMS NEBUVO SUTEIKTAS REIKALINGAS GYDYMAS, NES...

	Negalėjote už jį sumokėti	Negalėjote tuo metu atsiprašyti iš darbo arba turėjote kitų įsipareigojimų	Jums reikalingas gydymas nebuvo prieinamas ten, kur gyvenate ar netoliese	Laukiančiųjų eilė buvo per ilga
Negalėjote už jį sumokėti	1	0.261***	0.261***	0.252***
Negalėjote tuo metu atsiprašyti iš darbo arba turėjote kitų įsipareigojimų		1	0.162***	0.198***
Jums reikalingas gydymas nebuvo prieinamas ten, kur gyvenate ar netoliese			1	0.385***
Laukiančiųjų eilė buvo per ilga				1

***p=0.000; **p<0.01; *p<0.05

Apibendrinimai: Pasitenkinimas sveikatos priežiūros sistema

- *Rytų ir Vidurio Europos respondentai įvardijo menkesnį pasitenkinimą savo šalies sveikatos priežiūros sistema, nei Vakarų Europos šalių respondentai.*
- Skirtumų priežastys: Trumpesnė tikėtina vidutinė gyvenimo trukmė (Marmot 1996; Missinne and Bracke 2012); prasta psichikos sveikatos situacija (Carlson 2004); sveikatos priežiūros sistemos finansavimas (Borisova 2011).

Apibendrinimai: Sveikatos priežiūros ateitis

- Respondentų nuomonės apie sveikatos priežiūros sistemos ateitį taip pat šiek tiek išsiskyrė:
 - Skandinavijos šalių respondentai (*Danija, Švedija*) buvo labiau linkę pritarti nuomonei, kad kelerių metų bėgyje sveikatos priežiūros sistema pagerės, tuo tarpu *Lietuvoje, Lenkijoje, Bulgarijoje* respondentai buvo pesimistiškesni sveikatos priežiūros ateities atžvilgiu.

Apibendrinimai: Asmeninės situacijos vertinimas

- *Vakarų Europos* šalių respondentai buvo *linkę labiau tikėti*, kad susirgus jie gaus geriausią įmanomą gydymą savo šalyje (Didžiausias proc. Danijoje, Švedijoje ir Nyderlanduose, tuo tarpu mažiausias proc. Slovakijoje, Bulgarijoje, Lenkijoje).
 - Stipriausias ryšys egzistuoja *tarp gydymo SPS prieinamumo ir eilių SPS*;
 - Taipogi, gana reikšmingas ryšys atsiskleidžia tarp galėjimo susimokėti už tam tikras SPS paslaugas ir SPS prieinamumo problemų gyvenamoje vietovėje.
- Požiūris į prieinamumą *yra sąlygotas egilitarinių vertybių* vyravimo bei aktyvaus valstybės vaidmens, užtikrinant sveikatos priežiūros prieinamumą (Gevers et al., 2000; Missinne 2013).